

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE TABLET VE BİLGİSAYAR KULLANIMININ ZARARLARI VE VELİLERE ÖNERİLER

Okul öncesi dönemde teknoloji kullanımı giderek artış göstermektedir. Çağımızda tabletler, telefonlar ve bilgisayarlar giderek yaygınlaşmaktadır. Bu yaygınlaşmanın etkisiyle birlikte çocukların oyun anlayışlarında farklılıklar yaşanmaktadır. 0-6 yaş dönemindeki çocuklar gerçek oyunları bırakıp sanal oyunlara yönelmeye başlamışlardır. Okul öncesi dönem çocuğunun somut işlemler döneminde olmasından dolayı gerçeklik ve kurguyu ayırt edemez. Oynadığı oyunların, izlediği çizgi filmlerin gerçek olduğunu düşünebilirler. Bu nedenle çocukların gelişimlerinin önemli olduğu bu çağda en çok dikkat edilmesi gereken konulardan birisi de onların gerçek oyunlar oynamasıdır.

Yapılan araştırmalar, bilgisayarların okumayı öğrenmede ve ucu açık tartışmalara girebilmede çocuklara katkı sağlamadığını göstermektedir. Okuma ve iletişim becerilerinin gelişmesinde bilinen en etkili yöntem birebir ilişkidir.

Yapılan araştırmalara göre, şiddet içerikli görüntüler izleyen çocukların bunları hayatın bir parçası olarak algılayıp normalleştirdiği görülmüştür. Aynı zamanda çocukta korku davranışlarının arttığı gözlemlenmiştir.

Çocukların bilgisayar, televizyon, ipad ve telefonlarla fazla zaman geçirmeleri sosyal, duygusal ve fiziksel gelişimlerini olumsuz yönde etkilemekle beraber iletişimden ve ikili ilişkilerden uzak kalınmasından ötürü sosyalleşmede sorunlara sebep olmaktadır.

Bilgisayar, internet ya da televizyon gibi araçlar, okul öncesi dönemde amaç değil, çocuğun gelişimi ve eğitimi konusunda araç olmalıdır. Unutulmamalıdır ki; bilgisayarlar, hiçbir zaman bir eğitimcinin ya da bir eğitim ortamının yerini tutmaz.

Bilgisayar, tablet ya da televizyonun sanıldığı gibi yalnızca olumsuz yanları yoktur. Buralarda izlenen programlar, videolar ve kullanılan programlar sayesinde çocuklar okul öncesi dönemde renkleri, sayıları ve birçok kavramı öğrenip, özgüvenlerinin gelişmesine destek sağlayabilirler. Bunun yanı sıra, problem çözme yetisinin gelişmesi, hızlı karar verme ve el-göz koordinasyonu gelişimi konusunda faydalı olabilmektedir.

Unutulmamalıdır ki büyüme ve gelişim çağında olan çocuğun ihtiyacı olan şey koşup, oynamak, konuşmak ve iletişime geçmektir. Sosyalleşme ve serbest oyunların çocuğun empati kurma yetisini ve hayal gücünü geliştirdiği bilinmektedir. Ne yazık ki teknoloji bu gelişime ket vurmakta, çocukları ekran başına kilitlemektedir.

Televizyon ve internet bağımlılığı aynı zamanda duruş, oturuş ve iskelet bozukluğuna sebep olmakla beraber içe kapanıklık, özgüven eksikliği gibi etkilere sebep olmaktadır.

Anne babaların bu çağda teknoloji kullanımına yönelik bazı kısıtlamalar getirmesi gerekmektedir. Bu kısıtlamalardan söz edecek olursak;

- Çocuğunuza bilgisayar, telefon veya tablette oyun oynamak istediğinde sert bir tepki vermeyin. Oyun oynamasına izin verin.
- Çocuğunuzun hangi tür oyunlar oynaması gerektiğine birlikte karar vererek onun gelişimini destekleyecek, eğitecek aynı zamanda eğlendirecek oyunlar seçmeye çalışın.
- Çocuğunuz sürekli bilgisayar başında veya telefonda oyun oynamak istiyor ise onun ilgisini başka yönlere çekmeye çalışarak bu durumdan uzaklaştırın.
- Gerçek oyunların sanal oyunlardan daha zevkli olduğunu ve bilgisayarın, telefonun çok fazla kullanıldığında sağlığına zarar verebileceğini ona anlatın.
- Her gün belirli saatler arasında tablet, telefon veya bilgisayarda oyun oynamasına izin vermelisiniz. Bu saatleri birlikte belirleyip hangi oyunlar oynayacağı konusunda anlaşma yapmalısınız.
- Tablet, telefon ve bilgisayarınızda çocuklarınızın kurcalamaması gerektiğini düşündüğünüz uygulamalara kilit koymalı, gerektiğinde çocuğunuzun ne yaptığını kontrol etmelisiniz.
- Elektronik cihazlardan yayılan radyoaktif ışınlar tüm insanlara zarar verse de bu dönem çocuklarının zihinsel gelişimine çok fazla zarar vermektedir. Çocukları adeta robota dönüştüren ve onların zekasının daha yavaş gelişmesine sebep olan bu tür cihazları olabildiğince uzak tutmak gerekmektedir.

Bu kısıtlamaları çocuğunuz üzerinde uyguladığınızda çocuğunuzdan aşırı tepkiler almayıp onunla birlikte daha güzel vakit geçirebileceksiniz. Anne babaların en büyük yanlışı ise çocuklarının bilgisayar, tablet ve telefon karşısında durduğunda hiç ses çıkarmamaları böylece ev ortamının daha huzurlu olduğunu

sanmalarındır. Aksine bu yaş dönemindeki çocuklar hiç ses çıkarmadan hiç hareket etmeden duramazlar. Gelişimlerine aykırı olan bu durumu çocukların öylece yaşamasına izin vermek ailelerin düştüğü en büyük yanlışlardan birisidir. 0-6 yaş dönemindeki çocukların diğer insanlara göre oldukça fazla bir enerjisi vardır ve bu enerjiyi bir şekilde boşaltmaları gerekmektedir. Bunun en iyi yanlarından birisi ise oyun oynamaktır. Sanal ve gerçek oyun arasındaki farkı gerçekliği tam olarak algılayamayan çocuk sanal oyundaki çok fazla ışıltılı, parlıtlı oyunları gördükten sonra ilgisi o yönde artmaya devam edecektir. Çocuğunuz ile ilgilenerek onun bu ilgisini gerçek oyunlara, doğaya, resim yapmaya, müziğe çekmeye çalışmak en doğru seçimlerden birisi olacaktır.

En önemlisi ise; onu tabletle oyalamak yerine ailece keyifli zaman geçirmeyi deneyin. Böylelikle hem geçirilen zamanın kalitesi hem de aranızdaki ilişki ve iletişim artacaktır.